

I. PODATKI O ROKOPISU

(Stran izpolni založnik pred oddajo recenzentu.)

Naslov rokopisa: Protagonistas B1, libro del alumno

Vrsta rokopisa: učbenik

(učbenik, učbenik z elementi delovnega zvezka, samostojni delovni zvezek, delovni zvezek, zbirka nalog, zbirka vaj, atlas)

Avtor/ Avtorji: Pilar Melero, Enrique Sacristán, Belén Gaudio

Založba: SM

Učno gradivo bo namenjeno naslednjemu/-im vzgojnoizobraževalnemu/-im programu/-om:

osnovnošolsko izobraževanje

osemletno

devetletno

vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

osnovno glasbeno izobraževanje

gimnazijsko izobraževanje

splošno strokovno

nižje poklicno izobraževanje

srednje poklicno izobraževanje/ dualni sistem

srednje poklicno izobraževanje/ šolski sistem

srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje

poklicno-tehniško izobraževanje

drugo:

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

Španščina

Razred: /

Letnik: 3.,4.

Število ur:

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

Razred:

Letnik:

Število ur:

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

Razred:

Letnik:

Število ur:

II. VRSTA RECENZIJE

(Založnik označi vrsto ocene.)

Ocena skladnosti učnega gradiva s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje

Ocena metodično didaktične ustreznosti

Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Izjavljamo, da je rokopis recenzentu oddan skladno z drugim in tretjim odstavkom 9. člena Pravilnika o potrjevanju učbenikov.

Datum oddaje rokopisa:
27.12.2010

Podpis odgovorne osebe založnika: Andreja Trenc, svetovalka za španski jezik

žig

III. PODATKI O RECENZENTU

Ime in priimek: Natali Žlajpah

Izobrazba: profesorica španščine in diplomirana etnologinja

Naziv: svetnica

(mentor, svetovalec, svetnik)

Znanstveni naslov:

(npr. redni profesor, izredni profesor, docent, asistent, predavatelj višje strokovne šole)

IV. BIBLIOGRAFIJA NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Avtorstvo gradiv:

Predmetni izpitni katalogi za splošno maturo, španščina

Izpitni kompleti za španščino

Gradiva za učitelje na seminarjih Zavoda za šolstvo

Soavtorstvo priročnika Čist simpl, Rokus, 2009

soavtorica spremne besede Kar mi leži na duši, Modrijan, 2008

soavtorica članka »Mednarodne izmenjave v evropski dimenziji s španskim pridihom, v publikaciji Zgodovina v šoli, 2008

soavtorstvo učnega načrta za izborni predmet: španščina za OŠ, 2004

soavtorstvo članka »Knjižnična informacijska znanja na gimnaziji Poljane : primer dobre prakse medpredmetnega povezovanja« v publikaciji Šolska knjižnica, 2004

Recenzija gradiv, sekundarno avtorstvo:

Recenzija prvega predmetnega izpitnega kataloga za španščino

Recenzija Posodobljenega učnega načrta za španščino

Recenziji PROTAGONISTAS A1 in A2

soavtorica zbornika ob 100-letnici Gimnazije Poljane Včeraj, danes, vedno

avtorica predstavitve na cd-romu Gimnazija Poljane praznuje 100 let

Druge aktivnosti:

(npr članstvo v komisijah, mentorstvo ...)

Glavna ocenjevalka za maturo iz španščine

Članica državne predmetne komisije za splošno maturo – španščina

Izvedenka za obravnavo ugovorov na oceno pri predmetu splošne mature – španščina

Vodja delovne skupine za španščino pri projektu Zavoda za šolstvo: Evropski oddelki

IV. PISNA OCENA

(Recenzent označi, vidik opravljene ocene.)

- Ocena skladnosti učnega gradiva s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje
- ✓Ocena metodično didaktične ustreznosti
- Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega rokopisa učnega gradiva: Učbeniški komplet Protagonistas B1 založbe SM (2010) sestavljajo **učbenik** s pripadajočima zgoščenkama, **delovni zvezek** s pripadajočima zgoščenkama in transkripcijami slušnih aktivnosti, rešitve nalog in slovnični povzetek ter dva slovarja.

Učbeniški komplet je prijazen do učitelja (lahko tudi začetnika), saj so vsi predgovori oz. uvodi zelo kakovostni in sistematični. Zelo dovršena je tehnična oprema, prav tako prijazna uporabniku, saj so vse enote natančno opremljene z oznakami, številkami vaj, skladne s CD-ji in DZ, kar pogrešamo v precejšnjem številu ostalih učbeniških kompletov.

Komplet Protagonistas B1 je nadgradnja prejšnjih kompletov: je dinamičen in prijeten pristop z jasno strukturo učnih enot. Le-te so oblikovane tako slikovno kot jezikovno zanimivo. Vsako enoto sestavljajo t. i. »dvojne strani«: dve učni enoti (približajo uporabniku tematsko področje s slovničnega in besediščnega vidika), poglavje avtorjev oz. glavnih junakov (humanistično približajo uporabniku civilizacijsko in sociolingvistično področje); organizacijsko nadgradnjo prejšnjih kompletov A1 in A2 sta dela t. i. »Espacio lectura, escritura, namenjena preverjanju bralne in pisalne spretnosti, vezane na elemente enote. Zadnji končni strani sta namenjeni evalvaciji pridobljenega znanja (izdelava t. i. »končne naloge«), samovrednotenju in nudita slovnično oporo. Novost kompleta B1 je tudi t. i. »Espacio intercultural in literatura«, ki poskuša razbijati stereotipe, vezane na določene kulture in jih primerjati z domačo, učenčevo. Prav tako literarni razdelek ne pomeni učenja vsebin, ampak je priložnost, da nam književni odlomek spodbudi razmišljanja, čustva, da nam iztočnico za lastno argumentacijo. Vse to pa so aktivnosti, ki nas pripravljajo na maturo, tudi za t. i. višji nivo.

Vsaka t. i. »dvojna stran« je izdelana kot učna enota, razporejene so v zaporedju, ki pa ni obvezujoče. Na koncu vsake je t. i. razdelek »Muy personal«, ki pohvalno vključuje vaje ustnega sporazumevanja predelanih vsebin.

Učbenik in delovni zvezek sta razdeljena na 12 enot in si sledijo progresivno in so v skladu s Prenovljenim učnim načrtom za španščino. Zajeta tematska področja v B1 so: potovanja, sodobna tehnologija in delo, drugačne kulture in poklici (Ekvatorialna Gvineja), radio, televizija, pop kultura, trgovina in zdravi proizvodi, vzgoja, mladina in generacijske razlike, družba in mir (Kolumbija) oglaševanje, prihodnost in znanost, družabno življenje in prosti čas, izzivi in šport, praznovanja.

Tematska področja so skladna na področju sporazumevanja, besedišča in slovnice ter kulture in civilizacije. Teme povsem ustrezajo pripravi na maturo.

Notranji del naslovnice in zadnje strani je obogaten z zelo natančnima zemljevidoma Španije z avtonomnimi pokrajinami in Latinske Amerike. S tem že na začetku opozarjamo na jezikovno raznolikost in številčnost špansko govorečega sveta (Maturitetni katalog za španščino, Prenovljeni učni načrt za španščino). Zemljevida lahko uporabljamo samostojno, kot dopolnilo marsikatere učne enote ali za medpredmetno sodelovanje.

V naslovnem delu **prve** »dvojne strani« spoznamo osnovno tematiko in jezikovne elemente, ki jih bomo obravnavali v tej enoti. Uvodni deli so premišljeni in uporabniku priporočajo aktivnosti (sporazumevalne, besediščne in kulturne), s katerimi se približuje novi temi, novi strukturi ali

novemu besediščnemu sklopu. Aktivnosti so tako vizualne kot tekstualne. Sledijo vzorci ustnega sporazumevanja govorcev z različnih govornih področij španščine. Poleg vaj, ki utrjujejo slišano, je v barvni kvadrater ob rob strani tudi zapisano, katere sporazumevalne vsebine bomo/smo usvojili. Pred aktivnostmi pisnega sporočanja je veliko vizualnega/slikovnega gradiva, ki spodbuja domišljijo in dodaja elemente kulture in civilizacije špansko govorečih dežel. Pisne dejavnosti se tudi osredotočajo na teme iz vsakdanjega življenja, hkrati pa spodbujajo izražanje mnenj in argumentiranje stališč. Za vsako sporazumevalno sredstvo so v kvadratu druge barve kot pri ustnem izražanju navedene strukture in oblike, ki uporabniku služijo kot orodje za izražanje. Prav tako so navedene strani v slovničnem predelu, na katerega se nanašajo, kar je uporabniku v veliko pomoč. V rubriki »Muy personal« učbenik predlaga obliko medsebojne komunikacije/debate kot končni del »dvojne strani«. Da bi pogovor lažje stekel, lahko uporabimo t. i. »scenarij«, ki nas z iztočnicami vodi v pogovoru. Na koncu še opozorilo, s katerimi vajami iz razdelka z dodatnimi aktivnostmi lahko utrdimo znanje.

Druga »dvojna stran« sledi podobni strukturi, le da so sociokulturne vsebine še posebej poudarjene s t. i. kvadratki zanimivosti iz špansko govorečega sveta. Le-ti se lahko uporabijo kronološko, lahko pa se tudi vključijo v uvodno motivacijo ali končno zanimivost ali pa kot primerjalni element z lastno kulturo. Naj poudarim, da je velika vrednost tega učbeniškega kompleta tudi v tem, da so poudarjene tudi vsebine latinskoameriškega sveta (večina špansko govorečih je v deželah Srednje in Južne Amerike!). Na koncu druge »dvojne strani« sledijo dejavnosti, s katerimi se zavemo strategij učenja (učenje učenja), še posebej so poudarjene tiste, ki bodo uporabnika spodbudile razmišljati o lastnem procesu učenja in tiste, ki mu bodo koristile, da bo našel lastne tehnike in sredstva, da se bo lažje izražal in praktično uporabljal pridobljeno znanje.

Tretja »dvojna stran« nam predstavi glavnega junaka preko različnih tekstovnih tipologij (dialogi, intervjuji, članki...) in slike. S tem delom avtorji učbenika povzamejo vsebine, ki jih je uporabnik predelal v prvih dveh delih enote in jih umestijo v dejanski življenjski kontekst. Načini obravnave tega dela so lahko raznovrstni, sledijo pa tudi aktivnosti spremljave, preverjanje splošnega in natančnega razumevanja. Prav zaradi avtentičnosti, je dodan še razdelek www, ki predlaga internetne povezave s temami. Tako lahko uporabnik na resničnih španskih straneh doživi izkušnjo v španščini. Nadaljujejo se aktivnosti za ustno sporazumevanje, ki pa iz splošnega izražanja v tem tretjem delu že prehajajo na raven izražanja mnenj oz. opis izkušenj. Prav tako se stopnjujejo zahteve bralnega razumevanja, ki se preverjajo z različnimi vrstami besedil (kratka besedila, elektronska pošta, turistični prospekt, članki...), od splošnega do bolj natančnega razumevanja celotnega besedila ali delov besedila. Posebna pozornost je namenjena tudi izgovorjavi, saj vsaka tretja »dvojna stran« vključuje vaje prepoznavanja in praktične vaje za najbolj značilne španske fonetične pojave. Ta »dvojna stran« se zaključuje s poglavjem »Mundo Latino«, ki preko besedil in dejavnosti uporabnika seznanja s širino špansko govorečega sveta in ga senzibilizira z novimi realnostmi. Ta razdelek je tudi priložnost, da primerjamo lastno kulturo z »novo« in si s tem ustvarjamo vrednote za spoštovanje in približevanje ter razumevanje. Zadnji del tega poglavja pomeni tudi nadgradnjo prejšnjih kompletov, saj posega že na področje bralne spretnosti in pisanja. Z originalnimi odlomki iz vsakdanjega življenja avtorji učbenika

prepričajo uporabnika, da so sposobni brati besedila, izločiti glavne ideje, povzeti besedilo, ga med seboj kronološko urediti. Uporabnik, ki predela enoto, razume dejstva, čustva, želje. Prav tako raste nivo pisanja, tako da so uporabniki sposobni (ob sledenju aktivnosti iz učbeniškega kompleta) napisati osnovna besedila, med seboj dobro povezana in urejena. Prav tako lahko oblikujejo besedilo, ki natančno predstavi zastavljeno tematiko in jih povežejo z lastnimi interesi. Lahko pišejo osebna in uradna pisma, predstavijo stališča in jih zagovarjajo. Vse te aktivnosti pa so v skladu z nivojem B1 ali celo B2 glede na Skupni jezikovni okvir.

Četrty del je razdeljen na t. i. »medkulturni ali literarni del« in na »končno nalogo«, na samovrednotenje in slovnično oporo. Medkulturni del vzpodbuja, da uporabniki ne razmišljajo ozko, stereotipno in povezujejo samo znane elemente kulture s posamezno državo ali narodom. Že same izbrane iztočnice so drugačne kot v ostalih učbenikih, saj govorijo predvsem o stvareh iz vsakdanjega življenja. Prav tako so aktivnosti v tem delu vezane na primerjavo, na razumevanje različnosti v posameznih deželah in po svetu. Literarni odlomek sprva preverja bralno spretnost, nato pa je iztočnica za razmišljanje: preko besedila spoznavamo vrednote, čustva, želje. Ob koncu znamo oblikovati stališče in ga utemeljiti. Če sledimo vsem tem aktivnostim, se ustrezno pripravljamo na maturo.

Oblikovanje čimbolj avtentične končne naloge je v skladu vseh sodobnih smernic poučevanja in učenja tujih jezikov. S tem damo znanju uporabno vrednost in skušamo orodja, pridobljena v prejšnjih »dvojnih straneh«, uporabiti v čimbolj resnični življenjski okolščini. Končna naloga je sestavljena iz mini aktivnosti, ki jih lahko izvedemo ločeno, še posebno uporabno vrednost pa dobijo, če nanjo gledamo kot na celoto in s tem dobimo povratno informacijo o celostnem znanju. V delu samovrednotenja se uporabnik zave, kaj potrebuje, kaj je sposoben doseči in kakšne morebitne težave še ima pri uporabi pridobljenega znanja. Ta del je še posebej dodelan v delovnem zvezku, kjer v t. i. dnevniku učenja tudi grafično ocenimo naše »stanje« znanja. Tudi če samovrednotenja ne uporabljamo vedno zelo natančno, je dober pripomoček, saj nam dejansko pokaže, kar bi morali znati. Slovnična opora sledi spoznanju, da so jezikovna sredstva orodje za izražanje in sporazumevanje. Progresivna naravnost, jasnost prikaza (desni del slovnična razlaga, levi del slovnične aktivnosti, oznake na zadnji za slovnični pregled) in umeščenost v kontekst dajeta temu delu pravo uporabno vrednost. Na koncu učbenika je torej na voljo še **slovnični pregled**, ki še bolj eksplicitno razloži posamezni jezikovni fenomen. Prav ob zaključku pa sledi še **slovar**, razdeljen po učnih enotah in tematskih sklopih in po abecedi (s prevodi v francoščino, angleščino, poljščino, portugalsščino), ki uredi naše misli in sicer bogato besedišče, postavljeno v kontekst in obogateno s slikovnim gradivom, sistematizira. Končni del učbenika dopolnjujejo tudi vaje oz. dodatne aktivnosti/naloge s transkripcijami zvočnih posnetkov in rešitvami. Priložene vaje so vizualno stimulirane in uporabnika prijazno usmerjajo. Ne ponujajo pa sistematičnega ponavljanja in utrjevanja. To funkcijo prevzema **delovni zvezek**, ki torej ponuja več prostora za resnično procesno utrjevanje znanja. Oblikovan je pametno, postopno in zanimivo, včasih tudi igrivo in tako posega že na področje multiplih inteligenc (risanje, računanje...). Sestavljen je iz slovničnega dela, besedišča in branja (besedila so usklajena s tematiko in primerna za raven znanja, so zanimiva in domiselna) ter preverjanja razumevanja (uporabnik dobi občutek, kaj vse lahko že razume v kontekstu), iz dela kulture in civilizacije ter že

omenjenega dnevnika učenja. Na koncu so še dobrodošle rešitve, saj uporabnik tako vedno ne potrebuje zunanjega nadzornika/profesorja.

Celostni pregled knjige ponuja tudi t. i. **preverjanje** (Muy práctico) po vsakih štirih učnih sklopih. Pripravljeno je zelo sistematično in preverja vse jezikovne kompetence za razvoj sporazumevalne zmožnosti. Pripravljene so vaje za jezikovne zmožnosti: slušno in bralno razumevanje, ustno in pisno izražanje, vključuje pa tudi uporabo pragmatičnega znanja. Naloge so oblikovane pregledno, sistematično in vizualno zanimivo ter so lepo urejene. Lahko rečemo, da preverjajo celostno znanje jezika.

Končne ugotovitve za učbeniško gradivo PROTAGONISTAS B1:

- Pripravlja nas na stike z ljudmi in drugimi kulturami.
- Uvaja sodobne pristope, vključuje informacijsko in komunikacijsko tehnologijo.
- Vpelje nas v uporabne in življenjske učne vsebine.
- Upošteva učenčeve potrebe, osebne in poklicne interese.
- Daje prostor za medkulturno učenje in sporazumevanje.
- Spodbuja timsko učenje.
- Upošteva kompetence in jih vzporedno razvija.
- Upošteva jezikovno normo standardne španščine, ki se uporablja v vsakdanjem okolju
- Pripravlja nas na opravljanje izpitov, npr. mature ali mednarodnih izpitov iz španščine.

VI. POVZETEK OCENE

Pregledano učno gradivo v celoti: ustreza   delno ustreza   ne ustreza

Glede na recenzijo mi je potrebno učno gradivo predložiti v ponovni pregled: da   ne

VII. DODATNE OPOMBE

Učbeniški komplet je bogat, jasen in sistematičen, didaktično sodoben. Zaradi izredno natančnega didaktičnega priročnika je primeren tudi za učitelja začetnika, saj pravzaprav vsebuje izdelane priprave. Je tehnično dovršen in prijazen za uporabnika (tako učitelja kot učenca). Morda je v nekaterih delih nekoliko razvlečen, razdrobljen, vendar izkušen učitelj lahko presodi, katere dejavnosti so njegovi skupini potrebne, katere manj.

S tem kompletom se učimo in naučimo, temelječ na komunikacijskem pristopu, (kar pomeni govoriti in sporazumevati se), učimo se čustveno in učinkovito (upoštevajoč individualno in

osebno noto učenca), približujemo se avtentičnemu učenju, osredotočimo se na bistveno. Komplet je usklajen s Prenovljenim učnim načrtom za španščino, Jezikovnemu evropskemu okviru in Planu curricular del Instituto Cervantes (ki pripravlja kandidate na izpit iz aktivnega znanja španščine). Glede na razpoložljiva gradiva Protagonistas predlagam naslednjo vertikalno: kombinacijo A1 in A2 za 2. letnik ter kombinacijo A2 in B1 za 3. in nadaljevanje B1 za 4. letnik.

Podpis recenzenta:

Datum: